

2024 wordt jaar van de waarheid voor het Zuyderland-ziekenhuis

DISCUSSIE

Zuyderland in Heerlen gaat een beslissend halfjaar tegemoet.
© MARCEL VAN HOORN

Door Benti Banach

Zuyderland heeft een turbulent jaar achter de rug. De eerste helft van 2024 wordt niet minder rustig: dan wordt duidelijk of het ziekenhuis in Heerlen daadwerkelijk wordt afgeslankt. Wat is de stand van zaken in de huidige discussie? En hebben wooncorporaties de oplossing?

HEERLEN - Als er één thema is dat Parkstad het afgelopen halfjaar heeft bepaald, dan is het wel de discussie over de toekomst van het Zuyderland-ziekenhuis. In juli maakte het bestuur bekend dat het Heerlen wil omvormen tot een groot modern dagbehandelcentrum. En dat het beddenhuis, de intensive care en spoedeisende hulp (SEH) in Sittard-Geleen overeind blijven.

Door het gebrek aan verpleegkundigen kan Zuyderland geen twee volwaardige ziekenhuizen overeind houden. Omdat het beddenhuis in Heerlen verouderd

is en het gebouw in Sittard-Geleen veel nieuwer is, hebben we in feite geen andere keus, luidde de boodschap van bestuursvoorzitter David Jongen.

Zorgconsumptie

Dat besluit oogstte felle kritiek in een regio met ruim een kwart miljoen inwoners met een bovengemiddeld slechte gezondheid. Ook zag Jongen in dat zo'n ingrijpende stap draagvlak nodig heeft en niet kan worden genomen zonder eerst de bevolking en andere belanghebbenden in Parkstad te raadplegen.

En mogelijk was hij als telg van de regio ook even vergeten dat het verlies van een volwaardig ziekenhuis extra pijn doet in de ooit zo florerende Oostelijke Mijnstreek die de afgelopen veertig, vijftig jaar al menig voorziening en grote werkgever heeft zien vertrekken, van de mijnen tot, recentelijk, het hoofdkantoor van DSM.

Wat Zuyderland mogelijk ook heeft onderschat is dat diezelfde ongezonde en achtergestelde regio over een enorme veerkracht blijkt te beschikken. De in deze regio zeldzame strijdbaarheid en eensgezindheid leidde tot de oprichting van de Ziekenhuis Alliantie en bereikte een voorlopig hoogtepunt met de protestmars op 23 september, waar artsen, burgemeesters en veel burgers zij aan zij liepen voor een volwaardig ziekenhuis in Heerlen.

Waar staan we nu? Het bestuur van Zuyderland heeft een stap terug gedaan en Lea Bouwmeester naar voren geschoven. Het voormalig Kamerlid voor de PvdA leidt de zogeheten regietafels over de toekomst van de ziekenhuizen in de regio. Tijdens deze bijeenkomsten mogen aangemelde burgers meepraten, hun wensen, zorgen en ideeën kenbaar maken. Van de vijf bijeenkomsten is er een geweest. In januari gaat het proces verder.

Grootste pijnpunt is de sluiting van de SEH. Onacceptabel, zeggen met name de huisartsen in de regio. Die krijgen het daardoor nog drukker en vrezen dat mensen niet naar Sittard-Geleen zullen rijden. „Dit gaat levens kosten”, klinkt het ietwat dramatisch uit hun mond.

Of dat klopt zou onderwerp kunnen zijn in het onderzoek waar de gemeenten op aandringen. Zij willen weten wat de brede maatschappelijke gevolgen van de Zuyderlandplannen zijn voor de regio op de langere termijn. Gaan mensen zorg mijden, gaat dit inderdaad levens kosten? Of zal het meevallen? Zo'n onderzoek kan voor draagvlak zorgen. Maar of dat er komt wordt eerst besproken tijdens de regietafel die Lea Bouwmeester ook met de gemeenten en zorgprofessionals gaat houden.

Woningen

Verder zoeken achter de schermen artsen en specialisten naar oplossingen en probeert de Ziekenhuisalliantie de kwestie in Den Haag onder de aandacht te brengen – waar demissionair minister Ernst Kuipers al heeft aangegeven de Zuyderlandplannen te steunen.

Misschien de meeste interessante bijdrage komt intussen van Weller. Niet alleen biedt de wooncorporatie aan woningen voor zorgpersoneel te reserveren, ook oppert Weller om te participeren bij een nieuw beddenhuis in Heerlen, dat op termijn een woonbestemming zou kunnen krijgen. Zo worden de lasten voor Zuyderland beperkt. En wellicht kunnen corporaties ook helpen bij het overschot aan ruimte in Sittard-Geleen.

David Jongen zit uiteraard niet stil af te wachten, maar veel zullen we tot aan Pasen niet van hem horen. Datzelfde geldt voor CZ. De zorgverzekeraar geeft in Parkstad jaarlijks 25 miljoen in Heerlen-Noord en 100 miljoen in de hele Mijnstreek uit en zoekt constant hoe hier geld kan worden bespaard. Maar levert sluiting van SEH en beddenhuis geld op of kost het juist geld?

Misschien de meeste interessante bijdrage komt intussen van Weller.